

ПРЕС КЛИПИНГ

21.октобар 2020.

НАСЛОВИ

Вирус корона одговоран за фискални дефицит(str.3)

Ко саопштава (не)истину о епидемији у „Јури” (str.5)

Plate u javnom sektoru SIGURNO ĆE BITI VEĆE, a sada su obelodanjeni i novi detalji(str.6)

KORONA UBRZAVA DIGITALIZACIJU Svetski ekonomski forum: Roboti će ugasiti 85 MILIONA radnih mesta(str.7)

Nisu dovoljno plaćeni, IZGARAJU NA POSLU, rade preko omladinske i mogu da ih ZAMENE U SVAKOM TRENUTKU(str.8)

MUKE ZAPOSLENIH U SRBIJI: Ćak 100.000 radnika i dalje snosi sve troškove rada od kuće(str.9)

Sindikatski pisao Vučiću: Zaštitite instituciju od kolapsa(str.11)

Без пензије и социјалног ради 10.000 кућних помоћница(str.12)

Вирус корона одговоран за фискални дефицит

Пандемија ковида 19 и њене последице по привредну активност направиле су минус у јавним финансијама Србије. Представници Међународног монетарног фонда (ММФ) након пете ревизије актуелног аранжмана саопштили су да ће укупни фискални дефицит бити испод девет процената БДП-а у 2020. и да ће се јавни дуг задржати на нивоу испод 60 процената БДП-а. Додају да су порески приходи премашили очекивања у време четврте ревизије, али да ће расходи бити већи с обзиром на то да су фискалне мере продужене и да ће се реализација јавних инвестиција убрзати у последњем кварталу ове године.

Ребалансом с краја априла било је предвиђено да минус у каси буде око седам одсто БДП-а, међутим након нових мера помоћи привреди од јула било је јасно да ће он нарасти на 7,5 до осам одсто БДП-а. Подсећања ради у новијој историји није забележен толики минус у јавним финансијама Србије. У претходној деценији највећи консолидовани дефицит био је 2012. године и то 6,4 одсто, као и 2014. када је износио 6,2 одсто.

Ни светска криза из 2008. није направила толики минус у финансијама Србије. У 2009. минус је износио 4,2, годину дана касније 4,3, а у 2011 – 4,5 одсто. Како то да се толико повећала разлика између прихода и расхода у буџету због чега је нови ребаланс сасвим изванредан. Поготово што званичници говоре да се привредна активност опоравила брже од очекивања што је самим тим резултирало и већим уплатама пореза у буџет.

Министар финансија Синиша Мали у петак је нагласио да је остварен приход ПДВ-а већи за две милијарде динара, у односу на планиране пројекције. „То је најобјективнији показатељ успешности једне економије и то нам даје право да до краја године урадимо све што смо планирали”, навео је Мали.

Консолидовани фискални результат (% у БДП)

■ 2005.	-1,1
■ 2006.	-1,4
■ 2007.	-1,8
■ 2008.	-2,5
■ 2009.	-4,2
■ 2010.	-4,3
■ 2011.	-4,5
■ 2012.	-6,4
■ 2013.	-5,1
■ 2014.	-6,2
■ 2015.	-3,5
■ 2016.	-1,2
■ 2017.	+1,1
■ 2018.	+0,6
■ 2019.	-0,2
■ 2020. 1. квартал	-4,1
■ 2020. 2. квартал	-20,2

Извор: Министарство финансија

Економисту Љубомира Маџара не изненађује поменути минус и каже да би га више изненадило да је био мањи.

– Држава је дала три милијарде евра угроженим предузећима која без њене помоћи не би могла да наставе да раде. Због тога се много задужила, за исти износ. Није то за критику. То је требало учинити. Када предузеће пропадне тешко је ново створити. Вероватно је реч и о покривању губитака неких јавних предузећа, а то је константа наше економије. Сетите се да нас је „Србијагас” коштао стотине милиона евра – објашњава Маџар.

Милојко Арсић, професор на Економском факултету у Београду каже да је поменути дефицит већи него што показују досадашњи подаци о извршењу буџета, а није резултат усвојених политика и спроведених програма помоћи привреди. Повећање дефицита указује на неке велике и ванредне расходе који ће да се догоде у наредна два месеца, а који још нису представљени јавности. Јасно је и да је тај додатни расход усаглашен с ММФ-ом.

– Нема у најави нових пакета помоћи привреди. Вероватно је реч о неком великом расходу који није познат јавности. Држава очигледно преузима неке дугове или покрива губитке у јавним предузећима. Можда је реч о помоћи „Ер Србији” или ЕПС-у. У прошлости је то био обично случај када је држава покривала губитке јавних предузећа као пре пет година „Србијагаса”. Највероватније је у питању покривање губитака „Ер Србије”, јер њима је држава и у нормалним временима давала субвенције од 40-50 милиона евра. Сад чак и не раде. Ту је и кредит „Ер Србије” који су они наводно сами вратили – наводи Арсић.

Те обавезе држава ће измирити новим задуживањем што ће повећати јавни дуг. Арсићева процена је да ће држава до краја године морати да се задужи за додатних милијарду евра. Грубо израчунато минус у државној каси ове године ће нарасти на око четири милијарде евра.

Иначе, с ММФ-ом је постигнут договор о кључним параметрима буџета за 2021. годину. Буџет треба да омогући равнотежу између подршке економском опоравку и одржавања фискалне одговорности. У контексту актуелног опоравка економске активности, за буџет који је тренутно у фази припреме, сматра се да би било прикладно смањење фискалног дефицита на три процента БДП-а, чиме би се обезбедио даљи пад удела јавног дуга у БДП-у. Наши саговорници сматрају да је то разуман ниво дефицита за наредну годину.

Ко саопштава (не)истину о епидемији у „Јури”

Ванредни надзор обављен 9. октобра потврдио је да је у фабрици све у реду, док је на седници нишког штаба за ванредне ситуације, одржаној 12. октобра, речено да је „Јура” епидемиолошко жариште

Ниш – У последњих десетак дана свакодневно су се могле чути опречне информације о епидемиолошкој ситуацији у фабрици јужнокорејске компаније „Јура” у Индустријској зони „Доње Међурово” на периферији Ниша. Иако су због сумњи да је стање веома лоше наложени ванредни инспекцијски преглед и контрола у погонима „Јуре”, иако се очекивало да ће се ситуација у јавности смирити после објављивања налаза инспекције, настали су још већи „галиматијас” и још контрадикторнија ситуација.

Како је појединим медијима ових дана речено у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Србије, инспектори рада су заједно са санитарном инспекцијом и лекарима-епидемиолозима Института за јавно здравље Ниш утврдили, цитирамо, да се „у фабрици Компаније ’Јура’ у Нишу у потпуности поштују епидемиолошке мере против инфекције вирусом корона”. Даље се наводи да „инспекцијски органи нису утврдили ниједну неправилност, осим „само једне” – да се радницима температура не мери на улазу у фабрику приликом доласка на посао, већ само на радним местима. И, како се истиче, „руководству фабрике наложено је да ову неправилност отклони и исправи”.

Исто тако, у овом министарству је после контроле и прегледа обављених 9. октобра ове године, речено да је „утврђено да послодавац производног погона ’Јуре’ у Нишу организује рад у три смене с мањим бројем запослених, како не би био поремећен производни процес и да се спроводе редовно чишћење и проветравање просторија”. За запослене, истиче се, „обезбеђени су прописна опрема и средства за личну заштиту на раду, а појачано одржавање хигијене подразумева редовну и непрекидну дезинфекцију радних и помоћних просторија, о чему се води прецизна евиденција”. Такође се наводи да је „послодавац у ’Јури’ израдио упутства и инструкције о мерама и поступцима за спречавање појаве епидемије заразне болести, са свим информацијама о симптомима, а радници у погонима се преко разгласа на свака два сата упозоравају на обавезу ношења маски и придржавања мера превенције”, речено је после инспекцијске контроле у Министарству за рад и социјална питања.

Када се очекивало да ће објављени налази инспекцијских прегледа и контроле умирити ситуацију, у Нишу су се још више разбуктале сумње да у јужнокорејској компанији (ипак) нешто није у реду. Синдикат „Слога”, који у нишкој фабрици „Јуре” једини има синдикалну организацију, опет износи другачије податке, али поново и оцену и оптужбе да „држава гледа руководству фабрике кроз прсте још од првих дана по избијању епидемије”, док запослени тврде да „на радним местима у ’Јури’ нема прописане физичке дистанце између радника”. Радници се посебно жале да су „за седам месеци од почетка епидемије вируса корона добили само по шест памучних маски”, да је „на почетку епидемије на свакој производној линији било

средстава за дезинфекцију руку, а сада се руке дезинфикују само једном, приликом уласка у погон”, као и да им се телесна температура уопште не проверава”. Имају примедбе и на неусловни превоз од места боравка до фабрике.

У нишкој јавности је после свега много дилема. Ванредни надзор у „Јури”, према којем је, како је речено, све у реду, обављен је у петак, 9. октобра, три дана пре заседања нишког Градског штаба за ванредне ситуације, одржаног у понедељак, 12. октобра. А на седници штаба је децидирано речено да је „нишка 'Јура' епидемиолошко жариште” и да ће, „због ситуације у 'Јури' град Ниш затражити помоћ републике”.

Поставља се питање на основу којих података и аргумената је на седници Градског штаба прошлог понедељка закључено да је „ова фабрика жариште короне” и да у нишкој „Јури” „нема спровођења свих мера” (што, иначе, и синдикат и радници непрестано тврде), када су ипак много раније, чак 72 сата пре седнице штаба, инспекције утврдиле сасвим другачије стање – да је у „Јури” такорећи све у најбољем реду. Да ли то значи да Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања нишком Градском штабу уопште и одмах (дилема је и због чега) није доставило налазе инспекцијског надзора? Има ли уопште координације између државних органа? Јер да је има, сигурно не би долазило до оваквих контрадикторности и нејасноћа у време кад је истина ипак најпотребнија.

Plate u javnom sektoru SIGURNO ĆE BITI VEĆE, a sada su obelodanjeni i novi detalji

S. L.

Narednih dana biće poznato koliko će biti povećanje plata u javnom sektoru iduće godine, najavio je danas ministar finansija Siniša Mali i poručio da je javni dug pod kontrolom i da je trenutno na 57 odsto BDP-a.

On je na TV Prva rekao da se MMF saglasio da Srbija ima prostora za povećanje plata i da je to dobra mera i naveo da je na tome predsednik Aleksandar Vučić insistirao u razgovorima sa predstavnicima te međunarodne finansijske institucije.

Podsetio je da su ove godine plate povećane za skoro 10 odsto, a da će za narednu godinu to povećanje biti nešto manje.

"Treba da shvatimo kakvo je ekonomsko čudo urađeno u par godina, jer u ovom trenutku govorimo i o povećanju plata, zadržavamo makroekonomsku stabilnost, govorimo o stopama rasta preko šest odsto sledeće godine", rekao je Mali.

Mali, koji će ostati ministar finansija i u novoj vladi, kaže da će od 1. januara 2021. biti povećana minimalna cena rada za 6,6 odsto, a penzije 5,9 odsto.

Naveo je da ostaje cilj da krajem 2025. prosečna plata u Srbiji bude 900 evra, a penzija 430 ili 440 evra.

Plate rasle i do 15 odsto

Podsetimo, u novembru 2019. godine zarade u javnom sektoru su povećane u proseku za osam do 15 odsto. Najveći rast dobile su medicinske sestre i tehničari - 15 odsto, dok su doktori u zdravstvu i zaposleni u nauci i kulturi dobili povećanje od po 10 procenata.

Povišicu od devet odsto dobili su zaposleni u prosveti, sudije, tužioci, zaposleni u sudovima i tužilaštvima, kao i radnici u ustanovama socijalne zaštite i pripadnici bezbednosnih službi i snaga. Zaposleni u državnoj upravi dobili su povećanje od osam odsto.

Plate svim zdravstvenim radnicima država je ponovo povećala u aprilu ove godine, u jeku pandemije korona virusa, i to za 10 procenata.

Veću platu za pet odsto u 2019. dobili su i svi zaposleni u javnim preduzećima.

KORONA UBRZAVA DIGITALIZACIJU Svetski ekonomski forum: Roboti će ugasiti 85 MILIONA radnih mesta

Tanjug

Roboti će dovesti do gašenja 85 miliona radnih mesta u srednjim i velikim firmama u narednih pet godina, pošto će pandemija korona virusa ubrzati promene na tržištu rada i povećati nejednakosti, ocenjuje se u izveštaju Svetskog ekonomskog foruma (WEF).

Kako prenosi Rojters, istraživanje sprovedeno u 300 kompanija u svetu pokazalo je da u četiri od pet uprava ubrzavaju planove za digitalizaciju rada i primenu novih tehnologija, čime se poništavaju dobiti na planu zaposlenosti postignute od finansijske krize 2007-2008.

"Kovid-19 ubrzava dolazak budućnosti rada", izjavio je direktor WEF-a Sadija Zahidi.

Radnici će morati u narednih pet godina da uče nove veštine da bi zadržali svoj posao, jer će do 2025. godine rad biti podjednako podeljen između ljudi i mašina, navodi se u studiji.

U celini, kako se ocenjuje, stvaranje radnih mesta se usporava, a njihovo gašenje ubrzava, jer kompanije širom sveta sve više umesto ljudi koriste tehnologiju za obavljanje mnogih poslova.

Dobra je, međutim, vest da će u nekim oblastima biti otvoreno 97 miliona novih radnih mesta i da će čovek zadržati svoju komparativnu prednost na nivoima upravljanja i donošenja odluka, na području zelene ekonomije, veštačke inteligencije (AI)...

Nisu dovoljno plaćeni, IZGARAJU NA POSLU, rade preko omladinske i mogu da ih ZAMENE U SVAKOM TRENUTKU

T.K.

Godinama su angažovani na privremenim i povremenim poslovima. Nisu dovoljno plaćeni, a često i izgaraju na poslu.

Mogu da budu zamenjeni u svakom trenutku. Imaju više od 30 godina, a i dalje rade preko studentskih zadruga.

To su ukratko problemi sa kojima se suočavaju mnogi radnici angažovani preko studentskih i omladinskih zadruga, piše Politika.

Kako bi se popravio njihov položaj, a ta oblast unapredila, UGS "Nezavisnost" i Fond za otvoreno društvo nedavno su sprovedli istraživanje o položaju radnika u omladinskim i studentskim zadrugama. Uz to, i pravni stručnjaci su sabrali niz preporuka za suzbijanje zloupotreba u oblasti omladinsko-studentskog zadrugarstva kako bi se izbegla radna eksploatacija omladinaca, koja je i u Srbiji sve prisutnija.

U razgovorima sa ljudima koji su na takav način angažovani pokazalo se da su stariji od 30 godina, a pravilo je da bi preko omladinskih zadruga trebalo da se zapošljavaju nezaposleni do 30 godina starosti, a studentskih isključivo studenti do 26 godina. To se u praksi ne poštuje. Kad je reč o kontinuitetu njihovog radnog angažovanja, ima ljudi koji na taj način rade desetak i više godina. To je samo potvrda da privremeni i povremeni karakter ovakvih poslova, kao osnovni razlog postojanja omladinskih i studentskih zadruga, praktično i nije ispunjen. Zapravo se na taj način krši zakon i logika funkcionisanja zadruga, objašnjava Zoran Ristić, ekonomski savetnik iz UGS "Nezavisnost".

On podseća da propisi koji regulišu oblast radnog angažovanja preko omladinskih i studentskih zadruga nisu izmenjeni kada je trebalo. Sindikat "Nezavisnost" se zalagao za ideju da se problem razreši u paketu sa pitanjem agencijskog zapošljavanja radnika, što država nije prihvatila.

"Zakon o agencijskom zapošljavanju popravio je položaj radnika koji su iznajmljivani preko agencija, jer su dobili prava iz radnog odnosa kao i zaposleni kod poslodavca, ali nisu istovremeno promenjeni propisi o zapošljavanju preko studentskih i omladinskih zadruga. Prvi efekti Zakona o agencijskom zapošljavanju postignuti su jer su firme primile veliki broj tih radnika u radni odnos, ali se zbog manjih troškova sada pribegava iznajmljivanju radnika preko studentskih i omladinskih zadruga", ističe Ristić.

Prema takvim radnicima poslodavci imaju manje obaveze i poreske troškove, a mogu i radnike koji im ne odgovaraju u svakom trenutku da zamene. S druge strane, dodaje on, radnici strahuju od gubitka posla, pa su zato maksimalno radno angažovani, čak i preko normalnih okvira.

"Vrlo brzo dolazi do njihovog iscrpljivanja, a da bi sebi obezbedili egzistenciju, prinuđeni su da nastave da rade na takvim poslovima. Time se krši ne samo Zakon o radu već i zakon koji reguliše rad zadruga. On nije obuhvaćen izmenama, a trebalo bi", podseća Ristić.

Da bi se izbegla radna eksploatacija, potrebno je unaprediti zakonski okvir. Među najvažnijim preporukama za sprečavanje eksploatacije, čiji je autor profesor Mario Reljanović, saradnik na Institutu za uporedno pravo, našle su se i one koje se odnose na suzbijanje zloupotreba u oblasti omladinsko-studentskog zadrugarstva.

Profesor Reljanović smatra da bi najpre trebalo zabraniti da se omladinske i studentske zadruge registruju kao agencije za zapošljavanje, ali i izmeniti Zakon o zadrugama da bi se zaštitili zadrugari.

"Trebalo bi izričito zabraniti učešće studentsko-omladinskih zadruga na tenderima, budući da one po prirodi ne mogu angažovati radnike na poslovima trajnog karaktera, a imajući u vidu i činjenicu da poreske olakšice koje su date zadrugama automatski obezbeđuju zadrugama povoljniji položaj u odnosu na druge potencijalne ponuđače. Predlog je i da se zadrugama zabrani slanje zadrugara na rad u inostranstvo. Iako je ovo trenutno zabranjeno samom prirodom ugovora o privremenim i povremenim poslovima, u studentsko-omladinskim zadrugama postoji suprotna i pravno neutemeljena praksa", podseća Reljanović.

MUKE ZAPOSLENIH U SRBIJI: Čak 100.000 radnika i dalje snosi sve troškove rada od kuće

Poslodavci i sindikati traže jasne propise da bi se rešila pitanja finansiranja i radnog vremena za rad na daljinu

Od izbijanja epidemije kovida 19 u Srbiji je, prema procenama, oko 100.000 radnika prešlo na rad od kuće, ali retko kome je poslodavac obezbedio opremu ili pokrio račune za potrošeni internet, struju ili slične troškove, iako to načelno nalaže i postojeći Zakon o radu, upozoravaju sindikati.

Zloupotrebe

Predstavnici radnika ističu da je zakonom nedovoljno definisano i radno vreme zaposlenih koji rade od kuće, zbog čega zahtevaju od nadležnih da se ova pitanja dodatno preciziraju propisima kako bi se izbegle zloupotrebe.

Predsednica Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata Ranka Savić kaže za Kurir da su Ministarstvu za rad uputili zahtev za izmene i dopune Zakona o radu radi preciznijeg regulisanja rada od kuće, koji, kako smatra, mora da bude identično definisan kao i rad u prostorijama poslodavca.

- Preko 100.000 ljudi radi od kuće, a do povećanja broja onlajn radnika će doći u slučaju pogoršanja pandemije. Zaposleni trenutno, ne jednim delom, nego apsolutno finansiraju rad od kuće, počev od troškova struje, interneta i slično. Nijedan poslodavac ili ja ne znam za takvog je te troškove pokrio od početka pandemije. U obavezi poslodavca je da te troškove finansira, od kompjutera, papira, tonera, sav kancelarijski materijal koji je potreban i u kancelarijama, a sankcije za poslodavce koji ne plaćaju troškove radnika za rad od kuće nisu obuhvaćene Zakonom o radu. To mora da se reguliše - tvrdi ona i dodaje da je važno i pitanje regulisanja radnog vremena.

- Odredbe Zakona o radu su uopštene. Ne znamo šta podrazumeva rad od kuće, koje su prava i obaveze i onog koji radi od kuće i poslodavca. To je stavljeno samo kao mogućnost rada - navodi Savićeva.

Benefit poslodavaca

Da je zakon previše uopšten i nefunkcionalan kada je u pitanju rad od kuće i da zato propise treba doraditi, slaže se i direktor Unije poslodavaca Srbije Srđan Drobñjaković:

- Podzakonskim aktima u okviru Zakona o radu treba urediti pitanje radnog vremena onlajn, kako ne bi došlo do zloupotreba. Poslodavcu, naročito privatnim firmama, odgovara to što se snižavaju troškovi poslovanja uvođenjem rada od kuće, ali neki kombinovani rad je najbolje rešenje. Troškovi rada od kuće koji se odnose na plaćanje interneta i obezbeđivanje računara trebalo bi da idu na teret poslodavca.

Šta kaže Zakon o radu

Ugovor o radu za poslove van prostorija poslodavca, sadrži:

- Trajanje radnog vremena
- Način nadzora nad radom
- Sredstva za rad je poslodavac dužan da nabavi, instalira i održava
- Upotrebu sredstava za rad zaposlenog i naknadu troškova za to
- Naknadu drugih troškova rada
- Zarada zaposlenog ne sme biti manja od rada u kancelariji
- Radno vreme i odmori u skladu sa Zakonom o radu

Problemi u praksi

- Neuređeno radno vreme
- Prekovremeni rad i plaćanje
- Pauza tokom radnog vremena
- Plaćanje toplog obroka i prevoza
- Otuđenost od kolektiva
- Finansiranje kancelarijskog materijala
- Troškovi nabavke računara
- Troškovi interneta i struje
- Upitna privatnost radnika kontrolom računara
- Briga o deci zaposlenog

Evropska praksa

- Francuska - zaposleni ne mora da odgovara na komunikaciju poslodavca van radnog vremena
- Švajcarska - poslodavac učestvuje u plaćanju zakupnine stana
- Hrvatska - izmene zakona uskoro

MINISTARSTVO ZA RAD

Prijavite ko ne plaća

Iz Ministarstva za rad ističu za Kurir da su rad od kuće i rad na daljinu već regulisani Zakonom o radu, i to kao radni odnos za obavljanje poslova van prostorija poslodavca, a napominju i da zakonske odredbe koje uređuju rad od kuće mogu da se primene u svim slučajevima kada to odgovara poslodavcu i zaposlenom.

- U slučaju neisplaćenih troškova za rad od kuće ili drugog kršenja radničkih prava slučaj treba da prijave inspekciji. Ukoliko slučaj prijave pod imenom i prezimenom, inspekcija će ih po završenom inspeksijskom nadzoru obavestiti o zatečenom stanju i šta su uradili povodom toga - poručuju iz ministarstva.

Hoba

Sindikat pisao Vučiću: Zaštitite instituciju od kolapsa

Autor:Nova

Sindikat zaposlenih Republičkog geodetskog zavoda (RGZ) "Nezavisnost" uputili su pismo predsedniku Srbije Aleksandru Vučiću, u kom su zatražili da "odlučno zaštiti instituciju RGZ".

“Najnoviji napisi i izjave direktora Borka Draškovića u kojima se na krajnje neprofesionalan i nedoličan način obraća predstavnicima Vlade RS, ministarstva pravde, javnim beležnicima i advokatskim udruženjima je apsolutno neprihvatljiv”, navodi se u pismu.

Pored toga, ističe se – takav pristup i način tretiranja problema koje je u najvećem procentu upravo prouzrokovao sam Borko Drašković, je veoma štetan za instituciju RGZ-a i njen kredibilitet.

“Uz sve besmislene i neutemeljene izjave treba dodati i krajnje necivilizacijski odnos prema zaposlenim službenicima u RGZ-u od kojih se očekuje da se žrtvuju u pravcu ispravljanja očiglednih brljotina i nepromišljenih odluka koje su donete u proteklih nekoliko godina”, navodi sindikat.

Poslednja u nizu takvih štetnih i pogubnih odluka je, prema navodima sindikata – usvajanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta.

“Ukidanje nadležnosti u preko 100 Službi za katastar kao i potpuno ukidanje katastra u 24 lokalne samouprave uz veoma čudne i neobjašnjive promene u teritorijalnoj organizaciji RGZ-a, imaće dalekosežne posledice”, upozorava sindikat.

Pravilnik je, navodi se, napisan na preko 700 stranica i za njegovo sagledavanje je neophodno određeno poznavanje problematike.

“Ukidanje više od 100 izvršilačkih radnih mesta u katastrima i otvaranje isto toliko administrativnih i nepotrebnih radnih mesta u sedištu RGZ-a ne ide u pravcu smanjenja više od 700.000 nerešenih

zahteva već upravo ka potpunom kolapsu ove institucije. Da li se radi o partijskom ili nekom drugom zapošljavanju može se samo nagađati ali je jasno vidljivo da nešto nije normalno”, ukazuje sindikat.

Sindikat tvrdi da sve češće pozivanje direktora Draškovića na svetske trendove i dostignuća koja postoje u oblasti upravljanja geoprostornim podacima “u našim uslovima nemaju nikakvu stvarnu težinu osim, pokušaja da se svi promašaji i nepromišljenosti stave u funkciju odbrane pozicije direktora RGZ-a”.

“Zanemerivanje brojnih primedbi i stručnih mišljenja koja su izneta od samih zaposlenih, javnih beležnika, advokatske prakse, privatnih geodetskih udruženja i stavljanje ličnih stavova ispred državnih i nacionalnih je osnovni model obavljanja direktorske funkcije. Možda je takvo ponašanje i prihvatljivo za one koji su doneli odluku o postavljenju Borka Draškovića na mesto direktora RGZ-a, ali je sasvim sigurno put u propast i RGZ-a i katastra kao nacionalnog dobra. Proces digitalizacije koji se sprovodi je postao paravan za mnoge nepravilnosti a na štetu pravne sigurnosti i pouzdanosti upisa u katastru”, navodi sindikat.

Без пензије и социјалног ради 10.000 кућних помоћница

Процењује се да у Србији више од 55.000 домаћинстава у просеку годишње ангажује раднике за кућне послове привремено или повремено као и да око 10.000, углавном жена, те послове ради годинама, а да нису пријављене и не иде им радни стаж.

Анализа НАЛЕД-а показала је да би у тој области, али и у неким другим, било корисно да се примени електронски систем пријављивања сезонских радника, који је заживео у пољопривреди и дао добре резултате.

Наиме, за годину и по, од када је тај систем уведен у пољопривреди, број пријављених сезонаца је порастао више од десет пута – с 3.500 радника на око 42.500, чиме је практично преполовљен број оних који су у том сектору радили на црно. Током 820.000 дана ангажовања у пољопривреди плаћени су порези и доприноси у износу од 250 милиона динара, а тај систем је користило 311 послодаваца.

Уз одређена прилагођавања, електронски систем пријављивања сезонских радника у пољопривреди могао да би се проширити и на друге делатности, нарочито у кућним и помоћним пословима чувања деце, старих лица, кућних љубимаца, чишћења и одржавања, доставе хране, грађевинарству и другим сличним пословима, кажу представници НАЛЕД-а.

Генератор сиве економије

Неформално запошљавање један је од кључних генератора сиве економије јер је на сваких 100 динара, који се обрну у сивој зони, 62 од непријављених зарада, а 38 динара је непријављени профит, показала је анализа. Проблем продубљује чињеница да у Србији трећина неформално

ангажованих ради краће од три месеца, сваки пети ради до шест месеци, а тек њих 16 одсто ангажовано је до годину. Око 126.000 њих ради само на основу усменог договора.

Директорка тима за регулаторну реформу у НАЛЕД-у Јелена Бојовић каже за Танјуг да би као стимуланс за послодавце или физичка лица који ангажују раднике на тај начин, нарочито за кућне послове или чување деце, можда могли да се уведу одређени ваучери, различити попусти и стимулације. По њеним речима, систем ваучера постоји у Мађарској и показао се као добар. Она истиче да, када је реч о кућним пословима, многи, пре свега жене, то раде и двадесетак година, без дана радног стажа и пријаве, без икакве припадности осим зараде.

– Зато и покушавамо да нађемо начин да они буду регистровани, имају здравствено и социјално осигурање и да послодавац за њих плаћа порез – каже Јелена Бојовић, и додаје су у НАЛЕД-у спремни да дају предлоге чим се формира нова влада.

У Министарству рада кажу да ће радно ангажовање особа, које обављају помоћне послове у кући код више породица у току једног месеца, бити регулисано попут сезонских радника у пољопривреди у одређеним делатностима, према Нацрту закона о изменама и допунама Закона о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима. По Нацрту, у одређеним делатностима они који обављају сезонске послове би у случају повреде на раду имали право на здравствено осигурање, а за сваки радни дан били би им уплаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање. По речима министра рада Зорана Ђорђевића, Законом о поједностављеном радном ангажовању на сезонским пословима у одређеним делатностима обухваћени су само сезонски послови у пољопривреди, те је идеја да се такав модел радног ангажовања примени и на поједностављено радно ангажовање и пријаву на осигурање кућног помоћног особља. Такви послови тренутно су регулисани Законом о раду, који предвиђа да се с кућним помоћним особљем може закључити уговор о раду на неодређено или одређено време, с пуним или некомплетним временом, са свим правима која су прописана Законом о раду.

Сваки пети ради на црно

Од укупног броја запослених у Србији, сваки пети ради на црно, а осим у пољопривреди, највише их је још у туризму и угоститељству – 15,1 одсто и грађевинарству – 11,3 одсто. На кућним и помоћним пословима свако друго лице ради без уговора и без права на пензионо осигурање и заштиту од повреде на раду за сваки дан који проведе на послу. Представници НАЛЕД-а указују и на то да у сектору туризма неформално ради око 18.000 радника, а на физичким пословима у грађевини око 50.000. Такође, секундарне сировине прикупља између 35.000 и 55.000 неформалних сакупљача.

Јелена Бојовић објашњава и да је систем пријаве радника какав је примењен у пољопривреди за послодавце знатно једноставнији јер, практично, све раде из канцеларије једним кликом путем мобилне апликације, односно сајта. Након месец дана од Пореске управе добијају решења колико треба да плате за ангажовање сезонских радника. Такође, ништа од припадности које радници већ имају, попут социјалне помоћи и слично, за то време се не укида. Д. Млађеновић